

Από τα μνημόνια στην πανδημία - Πόσα άλλαξαν σε 2 χρόνια και ο ρόλος της Εκκλησίας

/ [Επικαιρότητα](#)

Ήταν πρωτοχρονιά του 2020, το πρακτορείο Ορθοδοξία μέτραγε ήδη έναν και πλέον χρόνο ζωής, και όλοι εμείς κάναμε έναν απολογισμό της χρονιάς που πέρασε, μοιράζοντας ευχές για ένα καλύτερο έτος.

•

Της Δέσποινας Σωτηρίου /ope.gr

Η χώρα έβγαινε από τα δύσκολα μνημονιακά χρόνια, και τα δημοσιεύματα αναφέρονταν μεταξύ άλλων στον καθοριστικό ρόλο της εκκλησίας...

«Με την ολοκλήρωση του 2019 δεν έκλεισε απλά ένας ετήσιος κύκλος, αλλά μια

ολόκληρη δεκαετία. Μια δεκαετία η οποία προσγείωσε ομαλά την ελληνική κοινωνία από την υλική ευμάρεια, κυρίως των δεκαετιών 80' – 90', στα δύσκολα χρόνια της κρίσης που ξέσπασε το 2010. Πολλοί συνάνθρωποι μας βρέθηκαν να χάνουν τα πάντα μέσα σε λίγο χρονικό διάστημα. Αρκετοί αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν την Ελλάδα, προκειμένου να βρουν ένα καλύτερο μέλλον σε χώρες της Δυτικής Ευρώπης. Ποιος υπήρξε όμως ο ρόλος της Εκκλησίας όλα αυτά τα δύσκολα χρόνια, τα οποία στιγμάτισαν μια ολόκληρη γενιά;» γράφαμε τότε.

Εκείνες τις ημέρες **ο νέος κορωνοϊός** ήταν μια είδηση από την **Γιουχάν** της μακρινής Κίνας, και τίποτε δεν προμήνυε αυτό που θα ακολουθούσε...

Οι ειδήσεις έκτοτε ήταν καταιγιστικές και η εξάπλωση ραγδαία...

Ουδείς μπορούσε να πιστέψει, να κατανοήσει, να αντιληφθεί το μέγεθος!

Ο ιός εμφανίστηκε και εξαπλώθηκε και στην Ελλάδα από τις 26 Φεβρουαρίου 2020 και έπειτα. Η πλειοψηφία των κρουσμάτων που σημειώθηκαν τις πρώτες ημέρες σχετιζόταν με ανθρώπους που ταξίδεψαν στην Ιταλία, μια κύρια επιδημική εστία, και με μια ομάδα προσκυνητών που είχαν ταξιδέψει στο Ισραήλ και την Αίγυπτο, καθώς και επαφές των ατόμων αυτών. Στις 12 Μαρτίου, το ένατο κρούσμα, ένας 66χρονος άντρας, ήταν το πρώτο που κατέληξε από τη νόσο τα ξημερώματα. Επίσης ανακοινώθηκαν 18 νέα κρούσματα τα οποία 10 χαρακτηρίστηκαν «ορφανά», δηλαδή δεν έγινε δυνατό να ανιχνευθεί ο φορέας από τον οποίο κόλλησαν.

Μέχρι και τις 31 Μαρτίου ο αριθμός κρουσμάτων είχε ανέλθει σε 1314 και σε 49 θανάτους και από 1 έως 10 Απριλίου ανακοινώθηκαν 697 νέα κρούσματα, εκ των οποίων 104 προέρχονταν από το ΕΓ-ΟΓ “Ελευθέριος Βενιζέλος” και 23 από τη δομή φιλοξενίας προσφύγων στη Ριτσώνα, και κατέληξαν 41 ακόμη νοσούντες...

Τα πρώτα μέτρα

Στα τέλη Ιανουαρίου 2020 ορίστηκαν από το ελληνικό Υπουργείο Υγείας δεκατρία βασικά και αναπληρωματικά νοσοκομεία αναφοράς ανά Υγειονομική Περιφέρεια εξοπλισμένα με θάλαμο αρνητικής πίεσης, για την αντιμετώπιση κρουσμάτων του ιού στη χώρα.

Τα πρώτα έκτακτα μέτρα για την αντιμετώπιση της πανδημίας ξεκίνησαν στις 28 Φεβρουαρίου σε τοπικό επίπεδο στις πληγείσες περιοχές και κατέληξαν σε περιορισμό μετακινήσεων σε εθνικό επίπεδο στις 23 Μαρτίου.

Από τις 16 Μαρτίου καθιερώθηκε καθημερινή απογευματινή τηλεοπτική

ενημέρωση από το Υπουργείο Υγείας σχετικά με την εξέλιξη της πανδημίας στην Ελλάδα και τις έκτακτες αποφάσεις της κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της, από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα και τον υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά.

Κι όσο πλησίαζε το Πάσχα, όλα άλλαζαν και στην εκκλησιαστική μας ζωή...

Θρήνος σιωπηλός, σήμαντρα βουβά, μια σιγή «εκκωφαντική» που απλωνόταν στην Οικουμένη σε ένα Πάσχα που δεν θα ξεχάσουμε ποτέ.

Νέα δεδομένα, νέες «παραδόσεις» και μια νέα ορολογία που εισέβαλε στην εκκλησιαστική μας ζωή.

Λέξεις και έννοιες πρωτόγνωρες που έως σήμερα ταυτίζονταν κυρίως με τους νέους και γινόταν σημείο αντιπαράθεσής τους με όλους εμάς «μιας άλλης γενιάς». Live streaming, απευθείας σύνδεση, on line εξομολόγηση, διαδικτυακή θεία λειτουργία, εθισμός στον ιντερνετικό εκκλησιασμό, λειτουργίες κεκλεισμένων των θυρών, κατηχητικά από το διαδίκτυο, Facebook, YouTube: Νέες συνήθειες, νέοι όροι που μπήκαν στη ζωή μας τις Άγιες αυτές Ημέρες καθιστώντας μας παρατηρητές: Όλη η ζωή μας μέσα από μία οθόνη.

Στεκόμασταν μπροστά από μία οθόνη, ως θεατές των ημερών, και καλούμασταν να κάνουμε βίωμά μας την μακρινή εικόνα, που μπαίνει στα σπίτια μας.

Κι ύστερα ήρθαν οι ΚΥΑ

Και μπήκαν στην ζωή μας οι **ΚΥΑ**, αλλιώς Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις...

Όλα ξεκίνησαν στις 16 Μαρτίου, όταν με ένα μήνυμα στο Twitter, ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης ανακοίνωνε ότι με απόφαση της κυβέρνησης αναστέλλονται οι λειτουργίες σε όλους τους χώρους θρησκευτικής λατρείας κάθε δόγματος και θρησκείας.

Ο Πρωθυπουργός έγγραφε :«Με απόφαση της κυβέρνησης αναστέλλονται οι λειτουργίες σε όλους τους χώρους θρησκευτικής λατρείας κάθε δόγματος και θρησκείας. Εκκλησίες παραμένουν ανοικτές μόνο για ατομική προσευχή. Η προστασία της δημόσιας υγείας επιβάλλει ξεκάθαρες αποφάσεις».

Ακολούθησε η δήλωση της υπ. Παιδείας Νίκης Κεραμέως η οποία διευκρίνιζε ότι αναστέλλεται η τέλεση κάθε είδους λειτουργίας και ιεροπραξίας σε όλους τους χώρους θρησκευτικής λατρείας κάθε δόγματος και θρησκείας για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας, με εξαίρεση: α) τις κηδείες και ταφικές εκδηλώσεις και

β) την ατομική προσευχή, και στις δύο περιπτώσεις τηρουμένων αυστηρών μέτρων προστασίας (όπως αυτά θα εξειδικεύονται σε ΚΥΑ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και του Υπουργείου Υγείας).

Οι πρώτοι περιορισμοί

“Επιτρέπεται μόνο η προσέλευση πιστών, για ατομική προσευχή με βραχεία παραμονή τους στον χώρο λατρείας, τηρουμένης της αναλογίας του ενός ατόμου ανά 10 τ.μ. επιφανείας και με ελάχιστη απόσταση τα δύο (2) μέτρα μεταξύ τους” έγραφε η ΚΥΑ που Όριζε επίσης ότι “επιτρέπεται η τέλεση λειτουργίας αποκλειστικά προς το σκοπό μετάδοσης από εθνικής ή τοπικής εμβέλειας τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό μέσο, με την παρουσία του απολύτως αναγκαίου προσωπικού του μέσου”.

Στις 29 Μαρτίου, μία ημέρα πριν από την εκπνοή των αρχικών περιορισμών για τις εκκλησίες, υπεγράφη η νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση που παρατείνει το μέτρο έως το Σάββατο Λαζάρου (11 Απριλίου).

Την ΚΥΑ συνυπογράφουν και πάλι η υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Νίκη Κεραμέως και ο υπουργός Υγείας κ. Βασίλης Κικίλιας. Η απόφαση παρατείνει την διάρκεια της προηγούμενης απόφασης με την προσθήκη ότι «Η διαδικτυακή μετάδοση της λειτουργίας επιτρέπεται μόνο από το ίδιο τηλεοπτικό ή ραδιοφωνικό μέσο, με την παρουσία του προσωπικού που έχει αναλάβει και την τηλεοπτική ή ραδιοφωνική εκπομπή».

Στις 6 Απριλίου μία ακόμα ΚΥΑ (η τρίτη κατά σειρά) επέβαλε ακόμα πιο αυστηρά μέτρα στους ναούς, ακόμα και μέσα στη Μεγάλη Εβδομάδα. Οι λειτουργίες τελούνται κεκλεισμένων των θυρών ενώ απαγορεύεται η χρήση μεγαφώνων έξω από τους ναούς.

Η συγκεκριμένη ΚΥΑ είχε ισχύ έως τις 20 Απριλίου (Δευτέρα της Διακαινησίμου)

Την Μεγάλη Πέμπτη 16 Απριλίου, μία ακόμα ΚΥΑ παρέτεινε τα αυστηρά περιοριστικά μέτρα μέχρι και τις 28 Απριλίου κρατώντας για ακόμα μία εβδομάδα τους πιστούς μακριά από τους ναούς.

Ανήμερα της λήξης της 4ης ΚΥΑ, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μία ακόμα απόφαση που ουσιαστικά διατηρεί χωρίς καμία αλλαγή τους περιορισμούς για μία ακόμα εβδομάδα έως και τις 3.5.2020.

Στα τέλη Απριλίου ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης σε μήνυμά του προς τον ελληνικό λαό, έκανε εκτενή αναφορά στις εκκλησίες:

«Από τις 4 Μαΐου οι εκκλησίες θα είναι ανοιχτές για ατομική λατρεία. Και από την Κυριακή 17 Μαΐου οι πιστοί θα μπορούν να συμμετέχουν και στη Θεία Λειτουργία» διεμήνυσε.

Στις 12 Μαΐου υπεγράφη η πολυαναμενόμενη ΚΥΑ, που επέτρεπε την τέλεση κάθε είδους λειτουργίας ή θρησκευτικής τελετής (συμπεριλαμβανομένων γάμων και βαπτίσεων) με την συμμετοχή πιστών σε όλους τους χώρους λατρείας όλων των θρησκευτικών κοινοτήτων.

Κι ακολούθησαν κι άλλες για να έρθουμε στο σήμερα... όπου η νέα παραλλαγή Όμικρον εμφανίζεται απειλητική...

Φωτογραφία αρχείου: Ραφαήλ Γεωργιάδης/ ore.gr